

Leerlingverzuim

Versie 3 (november 2022)

Inhoud	
Inleiding	2
Leerplicht	2
Verantwoordelijkheden	2
Acties voor Pronova en/of leerplicht	3
Verzuim	3
Relatief verzuim	3
Absoluut verzuim	4
Geoorloofd schoolverzuim	4
Verzuimregistratie	4
Afspraken verzuimmeldingen	5
Ongeoorloofd verzuim	5
Ziekteverzuim	6
Verzuim leerlingen 18 jaar of ouder	7

Inleiding

Het verzuimprotocol wordt door Pronova preventief ingezet om verzuim en eventueel voortijdig schoolverlaten te voorkomen en mogelijk andere problematieken te signaleren. In dit protocol zijn de afspraken, die voortkomen uit de wet- en regelgeving, vastgelegd. Het protocol beschrijft wat verzuim is, hoe verzuim gemeld dient te worden, wie welke verantwoordelijkheden draagt en welke preventieve maatregelen ingezet kunnen worden.

Leerplicht

Alle kinderen die in Nederland woonachtig zijn of gedurende een langere tijd verblijven, hebben de plicht om onderwijs te volgen. Kinderen zijn leerplichtig vanaf de eerste dag van de maand, die volgt op de maand waarin het kind 5 jaar is geworden. De leerplicht duurt tot en met het schooljaar waarin de jongere 16 jaar is geworden, of tot het einde van twaalf volledige schooljaren.

Na de leerplicht start de kwalificatieplicht. Met deze kwalificatieplicht wordt de leerplicht verlengd totdat de leerling een startkwalificatie heeft gehaald of 18 jaar is geworden. Onder een startkwalificatie wordt een havo-, vwo-, mbo-niveau 2, 3 of 4 diploma verstaan. De kwalificatieplicht komt te vervallen, volgens Artikel 4a lid 2 LPW, voor jongeren die in het speciaal onderwijs het uitstroomprofiel 'beschermde arbeid' of 'arbeidsgericht' hebben gevolgd en voor jongeren die een verklaring of diploma praktijkonderwijs hebben behaald.

Verantwoordelijkheden

Ouder(s)/verzorger(s) zijn verantwoordelijk voor dat hun kind is ingeschreven bij een school en dat hun zoon/dochter de school bezoekt. Vanaf 13 jaar zijn leerlingen ook zelf verantwoordelijk voor hun aanwezigheid op school.

Pronova kent een adequaat verzuimbeleid dat gericht is op preventie en toezicht. Als blijkt dat een leerling zonder geldige reden afwezig is, zal Pronova contact opnemen met de ouder(s)/verzorger(s). De registratie van schoolverzuim wordt door Pronova geadmistreerd in het leerlingvolgsysteem Magister. De Inspectie van het Onderwijs ziet hierop toe dat Pronova dit op een adequate manier doet.

Preventie en handhaving van schoolverzuim is mogelijk wanneer Pronova tijdig het verzuim van een leerling meldt bij het verzuimloket van DUO. Hierbij is Pronova verplicht om ongeoorloofd verzuim, op de grond van Artikel 21 lid 1 en Artikel 21a lid 1 LPW, te melden.

De directie is verantwoordelijk voor het preventief voorkomen en het stoppen van schoolverzuim.

Het toezicht op de naleving van de leerplichtwet door leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) wordt georganiseerd door de leerplichtambtenaar. Wanneer het Pronova en de ouder(s)/verzorger(s) niet lukt om het ongeoorloofde verzuim van de leerling te stoppen, is het de taak van de leerplichtambtenaar om de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) te stimuleren om hun verplichtingen na te komen en te onderzoeken wat de oorzaak van het verzuim is (Artikel 22 LPW).

Acties voor Pronova en/of leerplicht

Acties voor Pronova

- Verzuim adequaat registreren
- Ervoor zorgen dat het verzuimprotocol bij ouder(s)/verzorger(s) en leerlingen bekend is
- Verzuimafspraken en regels nakomen
- Betrokkenen via de schoolgids op de hoogte brengen van geldende procedures
- Een goed functionerende zorgstructuur hebben
- Verzuim melden via het verzuimloket van DUO binnen de gestelde termijnen
- Aaneengesloten lesroosters nastreven
- Bij zorgwekkend ziekteverzuim doorverwijzen naar de GGD

Acties leerplichtambtenaar

- Verzuimmeldingen behandelen
- Vrijstellingsaanvragen (indien dit meer dan 10 schooldagen betreft) behandelen
- Waarschuwen (schriftelijk)
- Verwijzen naar Bureau Halt (12 tot 18 jaar)
- Proces-verbaal opmaken
- Opstarten begeleiding
- Contacten onderhouden met ketenpartners
- Instanties adviseren die betrokken zijn bij de jeugdzorg en veiligheid

Verzuim

Verzuim is onder te verdelen in ongeoorloofd en geoorloofd schoolverzuim. Ongeoorloofd schoolverzuim is verzuim zonder geldige reden. Geoorloofd verzuim is verzuim met een geldige reden. In de Leerplichtwet is vastgelegd dat een school ongeoorloofd verzuim dient te melden aan de leerplichtambtenaar via het verzuimloket van DUO. De Leerplichtwet maakt hierbij onderscheid in twee soorten ongeoorloofd verzuim: relatief en absoluut verzuim.

Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim wanneer een ingeschreven leerling ongeoorloofd afwezig is. Hierbij is relatief verzuim onder te verdelen in:

- Overig verzuim: Er is sprake van overig verzuim als een leerling enkele uren of dagen met onbekende reden afwezig is (te laat komt of een les spijbelt). De wettelijke termijn van 16 uur in 4 weken is nog niet bereikt. Ook verzuim dat samenhangt met onderliggende problematiek valt onder overig verzuim.
- Wettelijk verzuim: Er is sprake van wettelijk verzuim wanneer een leerling in een periode van 4 weken gedurende 16 of meer uren afwezig is en de reden hiervan onbekend is.
- Langdurig verzuim: Er is sprake van langdurig relatief verzuim als de leerling zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt.
- Luxe verzuim: Er is sprake van luxeverzuim wanneer een leerling zonder toestemming van de directie (tot 10 dagen) of van de leerplichtambtenaar (meer dan 10 dagen) buiten de schoolvakanties verzuimt, waarbij het belang van ouder(s)/verzorger(s) of van de leerling voorgaat op het belang van de schoolgang.

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim als een leerling niet bij een onderwijsinstelling staat ingeschreven.

Geoorloofd schoolverzuim

Geoorloofd verzuim is verzuim met een geldige reden, zoals ziekte of verlof wegens bijzondere omstandigheden (na toestemming van de school of leerplichtambtenaar).

In de leerplichtwet zijn de volgende vrijstellingen opgenomen:

- Vrijstelling van verplichting tot inschrijving bij een school (Artikel 5, 5a en 15 LPW)
- Vrijstelling van geregeld schoolbezoek (Artikel 11 LPW)
 - o Vrijstelling vanwege ziekte (Artikel 11, sub d LPW)
 - o Vrijstelling vanwege plichten in verband met godsdienst of levensovertuiging (Artikel 11, sub e LPW)
 - o Vrijstelling vanwege vakantie buiten de schoolvakantie in verband met het beroep van één van de ouder(s)/verzorger(s) (Artikel 11, sub f LPW)
 - o Vrijstelling vanwege gewichtige omstandigheden (Artikel 11, sub g LPW)

Verzuimregistratie

Het is belangrijk om verzuim, inclusief te laat komen en spijbelen, te registreren in het leerlingvolgsysteem. Met behulp van een accurate verzuimregistratie ontstaat er inzicht in het verzuimgedrag van leerlingen en is er een goede basis van waaruit acties te ondernemen zijn.

Het accuraat registreren van verzuim is een wettelijke verantwoordelijkheid van de school. De leerplichtambtenaar kan de verzuimregistratie van de school raadplegen om te beoordelen of leerlingen aanwezig zijn. Pronova gebruikt voor de verzuimregistratie het leerlingvolgsysteem Magister. In onderstaand schema worden de redenen van afwezigheid (verzuim) naar praktische schoolsituaties vertaald.

Reden verzuim	Registreren en melden als
Spijbelen: <ul style="list-style-type: none"> - Betreft lesuren of dagen; - Reden onbekend of niet geldig; - Reden achteraf gemeld 	Ongeoorloofd relatief verzuim, categorie 'overig verzuim', als het verzuim minder dan 16 uur in 4 weken is en 'wettelijk verzuim' als het verzuim 16 uur in 4 weken is
Te laat komen <ul style="list-style-type: none"> - Bij aanvang van les; - Reden onbekend of niet geldig 	Ongeoorloofd relatief verzuim, categorie 'overig verzuim'
Te laat komen <ul style="list-style-type: none"> - Reden bekend en geldig 	Geoorloofd verzuim, geen melding
Vrije dag(en) zonder toestemming van de directie of leerplichtambtenaar	Ongeoorloofd relatief verzuim, categorie 'luxe verzuim'
Bezoek arts, specialist; conform afspraken gemeld	Geoorloofd verzuim, geen melding
Bezoek arts, specialist; niet conform afspraken gemeld	Ongeoorloofd verzuim, categorie 'overig verzuim'
Schorsing (maximaal 5 lesdagen). Scholleiding doet melding bij de Inspectie van het Onderwijs bij schorsing langer dan één dag	Geoorloofd verzuim, geen melding
Ziekte; conform afspraken gemeld <ul style="list-style-type: none"> - Zoals vermeld in schoolgids en/of website - Op dezelfde dag door ouder(s)/verzorger(s) 	Geoorloofd verzuim
Ziekte; niet conform afspraken gemeld <ul style="list-style-type: none"> - Niet tijdig gemeld; 	Ongeoorloofd relatief verzuim, categorie 'overig verzuim'

- Niet gemeld door ouder(s)/verzorger(s)	
Langdurig ziekteverzuim (meer dan 2 weken)	Geoorloofd verzuim
Vrijstelling i.v.m. begrafenis, bruiloft, jubileum of religieuze feestdag: verlof bij directie aangevraagd	Geoorloofd verzuim
Vrijstelling i.v.m. gewichtige omstandigheden (minder dan 10 lesdagen); het besluit ligt bij de directie. Bij overschrijding van de 10 dagen in een schooljaar ligt de bevoegdheid tot een besluit bij de leerplichtambtenaar	Geoorloofd verzuim

Afspraken verzuimmeldingen

Ongeoorloofd verzuim

In onderstaand schema wordt een overzicht weergegeven van de interventies van de school en leerplichtambtenaar bij ongeoorloofd verzuim. Interventies 1 tot en met 4 zijn preventieve, regionale afspraken tussen de scholen en de leerplicht (zie ook Regionaal Verzuimprotocol Achterhoek). De interventies 5 tot en met 7 vormen het wettelijke kader op basis van de Leerplichtwet.

Aard en omvang ongeoorloofd verzuim	Interventies school	Interventies leerplichtambtenaar
1 Iedere keer dat een leerling te laat komt of één lesuur verzuimt	- School registreert de afwezigheid als ongeoorloofd relatief verzuim en neemt een passende pedagogische maatregel	
2 Vier keer te laat of vier uur verzuim	- School registreert de afwezigheid als ongeoorloofd relatief verzuim en neemt een passende pedagogische maatregel - School informeert ouder(s)/verzorger(s) over het verzuim	
3 Negen keer te laat of 8 uur verzuim	- School registreert de afwezigheid als ongeoorloofd verzuim en neemt een passende pedagogische maatregel - School nodigt ouder(s)/verzorger(s) en leerling uit voor een gesprek op school en legt de afspraken schriftelijk vast - School waarschuwt ouder(s)/verzorger(s) en leerling voor het inschakelen van de leerplichtambtenaar bij herhaling	
4 Twaalf keer te laat of meer dan 9 uur verzuim in 4 schoolweken	- School registreert de afwezigheid en meldt het verzuim preventief bij het verzuimloket onder 'overig verzuim'	- De leerplichtambtenaar ontvangt een melding via het verzuimloket - De leerplichtambtenaar neemt contact op met de school

		- School informeert ouder(s)/verzorger(s) schriftelijk over de melding	- De leerplichtambtenaar nodigt ouder(s)/verzorger(s) en leerling uit voor een gesprek en start een leerplichttraject
5	Zestien uur verzuim binnen vier schoolweken (wettelijk verplicht)	- School registreert de afwezigheid en meldt het verzuim bij het verzuimloket onder '16 uur per 4 weken' - School informeert ouder(s)/verzorger(s) (schriftelijk) over de melding	- De leerplichtambtenaar ontvangt de melding via het verzuimloket - De leerplichtambtenaar vervolgt het gestarte leerplichttraject
6	Twintig keer te laat of meer dan 20 uur verzuim in één schooljaar	- School registreert de afwezigheid en meldt dit bij het verzuimloket onder 'overig verzuim' - School informeert ouder(s)/verzorger(s) (schriftelijk) over de melding	- Acties zoals beschreven bij interventie 5
7	30 dagen aaneengesloten verzuim met een onbekend en/of ongeldige reden (wettelijk verplicht)	- School registreert de afwezigheid en meldt het verzuim bij het verzuimloket onder '16 uur in 4 weken. Wanneer er sprake is van verzuim 30 dagen aangesloten verzuim dan is wordt dit gemeld onder 'langdurig relatief verzuim	- Acties zoals beschreven bij interventie 5

Ziekteverzuim

In onderstaand schema worden de interventies van de school, leerplichtambtenaar en schoolarts bij ziekteverzuim weergegeven.

Aard en omvang ongeoorloofd verzuim		Acties
1	Ziekte is niet gemeld conform de afspraken van de school <ul style="list-style-type: none"> - Niet tijdig gemeld (voor 9.00 uur) - Niet gemeld door ouder(s)/verzorger(s) 	- School registreert de afwezigheid als ongeoorloofd relatief verzuim
2	Ziekte gemeld conform de afspraken van de school <ul style="list-style-type: none"> - Zoals vermeld in de schoolgids en website - Op dezelfde dag door de ouder(s)/verzorger(s) 	- School registreert de afwezigheid als geoorloofd verzuim. Ziekteverzuim wordt als zorgwekkend gezien als een leerling 2 weken aaneengesloten is of 4 keer (of meer) in een schooljaar ziekgemeld wordt - De school voert gesprekken met de leerling en de ouder(s)/verzorger(s) - De schoolarts van de GGD wordt door de school ingeschakeld om ziekteverzuimbegeleiding te starten. Terugkoppeling aan school vindt plaats met toestemming van de leerling en/of de ouder(s)/verzorger(s) - Indien de leerling en/of de ouder(s)/verzorger(s) niet of onvoldoende meewerken aan ziekteverzuimbegeleiding en de reden van het ziekteverzuim onvoldoende duidelijk is voor de school, dan doet de school een melding bij het verzuimloket onder 'overig verzuim' - De leerplichtambtenaar onderneemt de nodige acties, met als doel hervatting van het schoolbezoek
3	Langdurig ziekteverzuim (meer dan 2 weken)	- School registreert de afwezigheid als geoorloofd verzuim. - School stelt een huiswerkplan op en adviseert indien nodig over alternatieve onderwijsmogelijkheden - Soms kunnen jongeren vanwege psychische of lichamelijke beperkingen tijdelijk of gedeeltelijk niet naar school. Het is

dan mogelijk om af te wijken van het minimum aantal uren onderwijstijd (Variawet) en de leerling een op maat gemaakt onderwijsprogramma aan te bieden (zie Variawet, <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderwijstijd/maatwerk-in-onderwijstijd-voor-leerlingen-met-een-beperking>)

Verzuim leerlingen 18 jaar of ouder

Wanneer een leerling 18 jaar of ouder is, wordt bij 16 uur verzuim in 4 weken een verzuimmelding in DUO gedaan. Door het verzuim tijdig te melden kunnen er preventieve maatregelen genomen worden om het verzuim te verminderen of om voortijdig schoolverlaten tegengegaan. Ten tweede kan de school bij zorgen over de ontwikkeling van een leerling eerder dan 16 uur in 4 weken een verzuimmelding in DUO doen.

Afsluitend kan er een verzuimmelding in DUO gedaan worden wanneer een leerling bij de start van het schooljaar afwezig is of wanneer een leerling ondanks de geboden ondersteuning onvoldoende in staat is het onderwijsprogramma te volgen. Deze verzuimmelding valt onder de verzuimcategorie 'Overig verzuim'. Bij alle verzuimmeldingen wordt de leerling persoonlijk en per brief geïnformeerd. Met toestemming van de leerling worden ouder(s)/verzorger(s) geïnformeerd over het verzuim van hun zoon/dochter.